

# DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJE

NOVO MESTO IN KOČEVJE

Lastnika in izdajatelj: Okrajna odbora SZDL Novo mesto in Kočevje. — Izdaja vsak petek. Posamezna številka 10 din. Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din ali 3 ameriške dolarje. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu, št. 616-H-T-24.

Štev. 2 (305)

Leto VII.

NOVO MESTO, 13. JANUARJA 1956

Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Poštni predal: Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska Časopisno-založniško podjetje »Slov. poročevalce« v Ljubljani. Za tisk odgovarja Franc Plevel.

## Socialna vprašanja STVAR CELOTNE DRUŽBE

## IDEJA SOŽITJA ZMAGUJE

Za socialno zdravstveno zaščito dajemo pri nas ogromna sredstva. Samo v novomeškem okraju je šlo lani v ta namen nad 750 milijonov din ali povprečno 8.000 din na prebivalca. Vse te milijone so morali delovni ljudje ustvariti, da so lahko dobili, oziroma dobivajo pomoč tisti, ki so jo potrebni, bolniki, vojni in delovni invalidi, upokojenci, mladoletniki pod skrbstvom, stari in onemogli, slepi, duševno bolni in drugi. Ker gre v ta namen forej znaten del narodnega dohodka — večji kot v kateri koli drugi državi — je prav, da delovni ljudje poznajo vprašanja socialne in zdravstvene zaštite, da sodelujejo pri dodeljevanju te pomoči ter se tudi bore proti zlorabam, neupravičenemu okoriščenju s temi sredstvi, ter za zmanjševanje vzrokov za prejemanje socialne pomoči. O teh vprašanjih so razpravljali na skupni seji okrajnega komiteja ZKS in okrajnega odbora SZDL 28. decembra 1955 v Novem mestu.

### Zdravstveno zaščito je treba razširiti

Navzlic velikim izdatkom za socialno zdravstveno zavarovanje, kažejo podatki, da uživa v okraju popolno ali delno zaščito komaj 51% prebivalcev in smo v tem pod republikim povprečjem. Potrebno bi bilo čimprej razširiti zdravstveno zaščito še na člane kmetijskih združenj in na privatne obrtnike. To vprašanje je v okraju zelo pereče. Ugotovljeno je, da se zdravstvene zaščite poslužujejo predvsem samo zavarovanci, upokojenci ter taki, za katere plača zdraviljenje družba bodisi po zakonu ali po odloku okrajnega ljudskega odbora. S tem, da bi se zdravstvena zaščita razširila še na člane KZ in privatne obrtnike, ki bi tudi prispevali v ta sklad, bi bilo veliko več ljudi deležnih zdravstvene zaštite, kar bi gotovo ugodno vplivalo na zdravstveno stanje prebivalstva in večjo delovno sposobnost. Gotovo bi se v tem primeru pocenile tudi zdravstvene storitve.

### Neupoštevanje predpisov o varstvu pri delu

Da je v naših podjetjih še vedno dokaj malomarni odnos do ljudi v delovnem razmerju, je pokazala razprava na seji. Naši zakoni o varstvu dela in higiensko-tehnični zaščiti pri delu so zelo popolni, toda malokdo jih upošteva, je pa tudi dokaj primerov čisto namerne-

ga kršenja teh predpisov. Ne tehnična vodstva ne organi delavskega samoupravljanja niso dosedaj posvečali dovolj skrbni temu vprašanju.

In posledice? Nad 75.000 izgubljenih delovnih dni v enem letu! 70% izgub je posledica obolevnosti, 30% pa posledica poškodb. To pomeni velikanski izpad na družbenem dohodku. Na eni strani znižana storilnost, na drugi strani izdatki za zdravljenje. Preprečiti izgubo delovnih dni zaradi obolevnosti in nezgod ni mogoče, možno pa je to izgubo precej zmanjšati. Bilo je tudi več smrtnih primerov pri nezgodah in večinoma le zaradi malomarnega odnosa vodstva delovnega mesta do varnosti pri delu.

Vse to narekuje, da je treba delovno inšpekcijo okrepiti in strožje izvajati predpise o higiensko-tehnični zaščiti dela. Tam, kjer teh predpisov niso upoštevali, je treba seči po ostrih kaznih.

Dosti nepravilnosti je tudi pri nastavljanju nove delovne sile. Prek posredovalnice je šlo lani manj kot 23% vseh na novo zaposlenih. Podjetja sprejemajo ljudi v delo mimo posredovalnice, ko pa odpustijo delavce, jih napotijo na posredovalnico. S pravilno politiko pri zaposlitvi nove delovne sile je mogoče rešiti marsikatero socialno vprašanje, zato je treba prenehati z neupoštevanjem tozadevnih predpisov. Število zaposlenih se je lani dvignilo za okoli 3000. Zanimivo je, da je v okra-

ju število zaposlenih žensk za tri odstotke nad republikim povprečjem.

### Na leto 28 milijonov din za štipendije

V okraju prejema štipendije — denarno podporo pri študiju — 925 mladincev in mladink, od tega 525 iz prejšnjega novomeškega okraja in 400 iz Bele krajine. Po socialnem sestavu je okoli 50% koristnikov štipendij kmečkega porekla. Kaj mislite, koliko teh mladih ljudi se želi po končani izobrazbi posvetiti poklicu svojih staršev? Samo 22 mladincev obiskuje obe kmetijski šoli v okraju, vsi ostali, ki jih je nad 400, pa se izobrazujejo za druge poklice.

Kritike na račun štipendij, ki stanejo okraj letno 28 milijonov din, je veliko. Vsak hoče dokazati, kako brez pomoči družbe ne more študirati na višjih šolah. Tudi občine so bile doslej pri priporočilih za štipendije zelo širokogrudne. Zda, ko bodo dobile v svoje proračune tudi postavko za štipendije, bodo gotovo take predloge obravnavale bolj kritično.

Nujno je, da bi pričeli s štipendijami podpirati študij predvsem v tistih strokah, iz katerih manjka strokovnjakov. Značilno je, da so bile prav štipendije za študij na kmetijskih šolah najnižje. To je treba v bodoče popraviti.

Ob koncu razprave o vseh teh vprašanjih je bil sprejet predlog, naj bi o tem razpravljali tudi okrajni zbor proizvajalcev in sprejel potrebne ukrepe za strožje izvajanje zakonitih predpisov, ki ščitijo ljudi v delovnem razmerju.



10. JANUARJA SE JE PREDSEDNIK TITO S SPREMLSTVOM PO 40-DNEVNEM POTOVANJU V DALJNO ETIOPIJO IN EGIPET IZKRAL V PULJU. TU JE VELIKI MNOŽICI ZBRANIH MEŠČANOV IN ISTRANOV MED DRUGIM DEJAL:

Tovariši in tovarišice! Mi smo se tudi na tej poti prepričali, da je sodelovanje med državami z različnimi družbenimi sistemi ne samo možno, ampak celo zelo lahko. Ljudstvo v Etiopiji bo razvijalo svoje notranje življenje v skladu s svojimi posebi, tako kot misli in kot to ustreza njegovim zgodovinskim, kulturnim, gospodarskim in drugim pogojem. Tako je tudi v Egiptu. Tudi tam razvijajo ljudje svoje življenje v skladu s pogoji, ki jih imajo. Res je, da so šli pri tem nekoliko dlje kot Etiopija, ker so imeli srečo, da so imeli na čem graditi. Ra-

zume se, da je treba vedno upoštevati to, kaj je okoli njih in kako je pri njih znotraj. Treba je upoštevati to, da delajo tisto, kar zanima večino ljudstva, v čemer vidi večina ljudstva svojo perspektivo, tisto, kar mu najbolj ustreza. Mi smo se prepričali, da egiptovski voditelji zelo premišljeno in pametno rešujejo številne težke probleme v svoji državi.

To je, na kratko povedano, bilo kar smo tam videli in o čemer smo se pogovarjali. Preden sem, da se je tudi tokrat z našim obiskom v teh državah prestiž Jugoslavije še

bolj okrepil in da se velik del se enega kontinenta, da so se ljudstva tega dela afriškega kontinenta, prepričala, da je Jugoslavija miroljubna država, ki se dosledno drži svojih načel mirnega mednarodnega sodelovanja z vsemi narodi.

Tovariši in tovarišice! Se enkrat vam izročam tople pozdrave narodov teh dveh držav, prav tako pa tudi svoje pozdrave in pozdrave vseh nas, ki smo bili tam. Veselim se, da smo ponovno prišli v vašo sredino, v našo lepo Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo. Naj živi Federativna ljudska republika Jugoslavija!

### 141 milijonov din za otroške dodatke

Važno postavko v izdatkih socialne zdravstvene zaštite pri nas imajo otroški dodatki. Število upravičencev se je v letu 1955 znatno dvignilo. Ob koncu leta je prejelo dodatke za otroke 2360 upravičencev za 4806 otrok. Mesečno gre iz tega fonda nad 12 milijonov din — letno 141 milijonov. Na dvig števila upravičencev je delno vplivala spremenjena uredba in porast števila zaposlenih.

Velike težave so pri reševanju prošelj in pritožb za upravičenost otroškega dodatka. Mnogi navajajo napačne podatke in, ko pride to na dan, morajo neupravičeno prejeti denar vrniti. So primeri, ko mora posameznik vrniti tudi do 150.000 din. Podobno je večkrat tudi pri dokazovanju pravice do pokojnine ali drugih socialnih prejemkov.

### Zakon o stanovanjskem prispevku

Zvezna ljudska skupščina je 28. decembra 1955 sprejela zakon o stanovanjskem prispevku, ki naj pripomore do hitrejšega graditve stanovanj.

Stanovanjski prispevek se plačuje v višini 10 odstotkov od plač in pokojnin ter drugih pre-

jemkov, ki se po predpisih Zveznega izvršnega sveta štejejo za plačo. Plačujejo ga gospodarske organizacije, zavodi, državni organi, družbene in druge organizacije in tudi osebe, ki imajo zaposleno tujo delovno silo.

Iz stanovanjskega prispevka in iz dohodkov, ki jih določijo drugi posebni predpisi, se ustanovijo pri vseh občinah kreditni skladi za zidanje stanovanjskih hiš. Iz teh občinskih kreditnih skladov se lahko dajejo posojila za zidanje, dozdnavo, ali dovršitev novih oziroma za popravila obstoječih stanovanjskih hiš.

stanovanjskim združenjem, gospodarskim organizacijam, stanovanjskim skupnostim, zavodom, ki jim je priznana lastnost pravne osebe, politično teritorialnim enotam in njihovim pooblaščenim organom, ter državljanom, ki se na njihove prejemke plačuje stanovanjski prispevek. Posojila za zidanje stanovanjskih hiš bodo dovoljevali upravni odbori kreditnih skladov po splošnih predpisih in po svojih pravih.

Ta zakon se uporablja od 1. januarja 1956 dalje.

## Sindikati - delavec čaka na učinkovitejšo pomoč

Z letne skupščine Okrajnega sindikalnega sveta — Delavci niso šahovske figure — Diskutirali so tudi: Martin Žugelj, Niko Belopavlovič, Miha Počrvina, Jože Plavec, Nace Murgelj, Ludvik Kebe

Novo mesto, 8. januarja

V petnajsti minuti po deveti vstopi osemdeset delegat letne skupščine Okrajnega sindikalnega sveta. Dvornica Sindikalnega doma je že v gostem dimu. V prvi vrsti sedijo gostje: člani rep. Sveta ZSS Mile Smolinsky, Martin Žugelj in Viktor Zupančič, Niko Belopavlovič in Jože Plavec, Miha Počrvina in drugi. Skupščino začne Ludvik Kebe, ki bo posle j predsednik delovnega predsedstva. Po pozdravnih in uvodnih besedah in volitvah bere referat tajnik OSS Nace Murgelj namesto obsolega predsednika.

### Glavne misli:

Vloga sindikalnih organizacij: V okviru enotne politike spremljajo in rešujejo probleme delavcev in uslužbencev, vsklajujejo interese posameznikov s skupnimi interesi delavskega razreda in usmerjajo svoje delo v družbeno korist. Zato mora sindikalna organizacija tesno sodelovati s samoupravnimi organi pri uresničevanju splošne gospodarske politike, prevze-

mati nase del odgovornosti za odločitve predstavniških organov in organe družbenega upravljanja, saj je v vseh samoupravnih telesih najštevilnejše predstavništvo delavskega razreda.

V tej zvezi moramo danes govoriti o nalogah občinskih sindikalnih svetov. To so mlade organizacijske oblike dela, imajo pa velik pomen: posredovali bodo med občno in podjetji,

vzgjajali delavstvo za družbene naloge novih občin in sodelovali o raznih komunalnih vprašanjih, ki vplivajo na življenjsko raven delovnih ljudi. Razvoj gospodarstva, plačni sistem in življenjski standard sta neoljudiva celota, zato morajo sindikalne organizacije ta vprašanja opravičati vedno kot celoto in jim posvetiti mnogo skrbi.

### O delavskem in družbenem upravljanju

Kakšne so naloge sindikalnih organizacij pri rasti družbenega samoupravljanja? Dolžne so vsestransko spremljati in analizirati izkušnje delavskih svetov in upravnih odborov in zavestno podpirati njihovo delo s sodelovanjem pri sprejemanju sklepov. Sindikalne organizacije bi morale vzgajati kolektive in članstvo v spoštovanju splošnih družbenih koristi. Boriti bi se morale pri organih delavskega samoupravljanja za spoštovanje zakonitih predpisov in proti kršitvam zakonov, razpisništvu, kriminalu, proti vsem družbi škodljivim pojavom, predvsem pa razvijati socialistična moralna načela v odnosu do družbene lastnine in v poslovnem življenju med podjetji. Da te naloge sindikalne organizacije na Dolenjskem niso rešile, sta krivi slabosti sindikalnega dela: zaostalost in pomanjkanje znanja iz gospodarskih, finančnih in drugih ved.

### Delavska razmerja in delavska zakonodaja

Da bi se zagotovili zakoniti in pravilni delovni pogoji delavcem in uslužbencem, je potrebno sodelovanje čimvečjega števila članov delovnega kolektiva pri izdelavi notranjih samoupravnih instrumentov podjetja (pravilnikov, poslovnikov). Le tako je zagotovljena demokratičnost postopka pri njihovem izvajanju, n. pr. pri sprejemanju delavcev na delo, odpustih, premeštitvah ter ostalih pravicah in dolžnostih delavcev. Sindikalne organizacije so dolž-

ne, da svoje članstvo temeljito seznanijo s pravicami in dolžnostmi, ki izvirajo iz delovnega razmerja in so urejene z zakonitimi predpisi.

Pri zmanjševanju števila zaposlenih delavcev in uslužbencev je nujno potrebno, da sindikalne organizacije po teh vprašanjih tesno sodelujejo z upravami podjetij, zavzamejo dosledno in objektivno stališče. Prvenstveno naj podjetja odpustijo tisto delovno silo, ki ima doma delo in sredstva za preživljanje. Nemogoče pa je zagovarjati nevestne, nedisciplinirane delavce, ki kolektivno in družbi ne koristijo, nergajo in še pri dobrih delavcih ustvarjajo malodušje.

Inšpekcija za delo je na obiskih v nekaterih podjetjih ugotovila nepravilnosti pri izvajanju predpisov o zaščiti dela in izvajanju tarifne politike. Podjetja samovoljno spreminjajo tarifne postavke, prav tako nekatera podjetja še nimajo pravilnika o normah in akordnih delih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

### Pobuda muzeja v Kočevju

Kljub raznim težavam so bili v minulih letih postavljeni dobri temelji kočevskemu muzeju. Da bi se zbirke v muzeju še bolj obogatile je Muzejsko društvo v Kočevju pozvalo vse občinske ljudske odbore v okraju in razne ustanove naj pomagajo, da bi se zbralo čimveč zgodovinskega gradiva, posebno gre za gradivo Kočevskih Nemcev in za gradivo NOB. Vsi vemo, da je zgodovina Kočevske iz obdobja NOB zelo bogata in prav zaradi tega je tudi potrebno, da se s tem zgodovinskim gradivom obogati tudi Muzej v Kočevju. Poziv Kočevskega muzeja je že pokazal uspehe — precej občinskih LO in ustanov že prizadevno zbira gradivo, ki bo znatno obogatilo muzejske zbirke.

### VREME

ZA ČAS OD 13. DO 22. JANUARJA

V prihodnjem tednu se vedno nestalno vreme s pogostimi snežnimi padavinami, zlasti srednjega tedna.

### JANUAR — MESEC »DOLENJSKEGA LISTA«

Od 1. decembra 1955 do 9. januarja 1956:

## 1411 NOVIH NAROČNIKOV

V zadnjem tednu se je na »Dolenjski list« naročilo 273 novih naročnikov: 153 v novomeškem okraju, 80 v kočevskem okraju, 34 v krajih izven Dolenjske in 6 iz inozemstva.

Število vseh novih naročnikov v decembru in januarju se je s tem dvignilo na 1411, od česar odpade na posamezne občine:

#### V OKRAJU KOČEVJE:

- |                                  |                      |
|----------------------------------|----------------------|
| 1. Draga - Loški potok . . . . . | 9 novih naročnikov   |
| 2. Kočevje . . . . .             | 150 novih naročnikov |
| 3. Ribnica . . . . .             | 111 novih naročnikov |
| 4. Sodražica . . . . .           | 24 novih naročnikov  |
| 5. Velike Lašče . . . . .        | 65 novih naročnikov  |
| 6. Videm - Dobropolje . . . . .  | 37 novih naročnikov  |
| 7. Predgrad . . . . .            | 29 novih naročnikov  |

#### V OKRAJU NOVO MESTO:

- |                                      |                      |
|--------------------------------------|----------------------|
| 1. Črnomelj . . . . .                | 81 novih naročnikov  |
| 2. Kostanjevica - Podbočje . . . . . | 85 novih naročnikov  |
| 3. Metlika . . . . .                 | 55 novih naročnikov  |
| 4. Mirna . . . . .                   | 38 novih naročnikov  |
| 5. Mokronog . . . . .                | 42 novih naročnikov  |
| 6. Novo mesto . . . . .              | 217 novih naročnikov |
| 7. Semič . . . . .                   | 52 novih naročnikov  |
| 8. Straža - Toplice . . . . .        | 66 novih naročnikov  |
| 9. Sentej . . . . .                  | 111 novih naročnikov |
| 10. Trebnje . . . . .                | 49 novih naročnikov  |
| 11. Žužemberk . . . . .              | 61 novih naročnikov  |

Največ novih naročnikov se je v minulem tednu prijavilo v občini Novo mesto (38), Kočevje (33), Kostanjevica-Podbočje (26), Videm-Dobropolje (25) in v Senteju (18). Za redno tedensko naklado 10.000 izvodov »Dolenjskega lista« manjka še približno 300 naročnikov.



# Za dom, družino in gospodinjstvo

## Otrokova trma

V nedavni nagradni anketi so nam številne bralke sporočile željo, da naj bi naš tedenik pogosteje pisal tudi o vzgojnih, družinskih, gospodinskih in podobnih vprašanjih, katerim se je doslej zaradi pomanjkanja prostora žal dostikrat ogibal. Skušali bomo ustreči našim bralkam — prav gotovo pa tudi bralcem — za zdaj vsaj enkrat na mesec. Krajše vzgojne, gospodinske in podobne sestavke bomo objavljali tudi med ostalim gradivom na straneh »Dolenjskega lista«.

Danes začnemo s člankom, ki bo starše in vzgojitelje prav gotovo zelo zanimal. Sporočite nam svoje želje in vprašanja s teh področij; skušali vam bomo odgovoriti in jih pojasniti, pri čemer bodo sodelovali naši vzgojitelji, Vzgojna posvetovalnica v Novem mestu in drugi.

Ko je naš otroček komaj dober zlezal iz plenice, smo ga še prav posebno veselili; vsak dan zna več novega: njegovo teženje nas razveseljuje; ker je čist in pridno spi, nam ne dela večjih skrbi. Vse je lepo, če... Da, če se ne bi zdaj kot protitež vsemu temu pojavila nova težava, ki ji mnogi starši niso kos. To je otrokova trma.

»Tako je svojeglav, da ga ne mogoče zgrda ne morem krojiti!« de zdaj mnoga mati, ki ob tej otrokovi lastnosti spozna, da o vzgoji otroka mnogo premalo ve.

Povedati pa moramo, da se trma pojavlja pri vsakem otroku, ki se normalno razvija in da je celo potrebna.

### OTROK POSTAJA OSEENOST

To vas gotovo čudi. A do držalo, saj to trdijo psihologi, ki so proučili mnogo otrok. Ko je otrok star nekako dve leti — nekateri prej, drugi pozneje — se začne zavedati svojega »jaza«. Ko se tega zave, tudi sam nekaj hoče. Če mati hoče, da gre spat, otrok pa bi se rad še igral, bo vneto s trmo posejal, da mu ni prav to, kar hoče mati. Pravimo torej, da uveljavlja svojo voljo. Smemo torej zlobiti otroku njegovo voljo, mu smemo odrekati pravico, da kot osebnost nekaj pomeni? Pametni starši vedo, da to ni prav, kajti otrok ne da se strinjati, temveč se na najrazličnejše načine upira temu, kar mu hočejo starši od njega.

Vsi starši pa seveda niso taki. Mnogo preveč je med nami

še staršev, ki otroku trmo izbijajo. Kaj s tem dosežejo? Otroku postaja še bolj svojeglav, nemiren, živčen, sčabo spi. To vse je zato, ker ravnaajo z njim napačno, ali kot je to na nekem predavanju označil znani psiholog prof. Marjan Matko, »ker ne razumejo govorice otrokovega vedenja«. Pametni vzgojitelji bo torej ravnali tako, da bo prav zanj in za otroka. Postopoma, razumevajoče bo otroku dopovedala, da se mora nehati igrati, ker vsi otroci razen njega že spijo. Nikakor pa ne sme otroka nasilno ocarjati ali igrati.

Pogostokrat je otrok trmast, ker ga starši s nepotrebnim vztrajanjem. Ne živijo se v njegovo igro, t. j. njegovo delo, ne čutijo dovolj z njim. Vzgojitelji, ki razumejo otroka in s njim čustveno povezani, bodo pritegnili otroka nase, da jim bo rad sledil. Z drugimi besedami: bi lahko rekli, da bodo hoteli prav to, kar hoče od njih njihova mati.

Kaj pa store starši, ko otrok dobi napad trme? Nikakor ga ne morejo pustiti, da bi se umiril, da bi njegova jeza splahnela, temveč silijo vanj z grobiimi besedami, ga kaznujejo, ali pa mu objublajo vse, kar bi ga moglo poblašiti. Otroci sedaj vidi, da s trmo izšli tisto, česar bi sicer od staršev ne dobili. Če mati izgubi glavo pri prvem takim otrokovem napadu, bo otrok to vedno bolj izkoriščal.

Kaj storiti? Najbolje, da pustimo otroka samega. Ko bo videl, da nikogar ne gane s svojo trmo, se bo umiril. Ker otrok

tudi hitro pozabi, kaj ga je vznemirjalo, je dobro, da o tem ne govorimo. Matere naj se tudi nikar ne bojijo, kaj si otrok v taki trmi naredil; ko so opazovali otroka v ihti, so videli, da so vedno cepetali, bradali in se valjali po tleh, vendar tako, da se pri tem ni- so udarili. — Mnoge otroke neverjetno hitro lahko pomiri to, da jih mati brez besed poboža. Tako kretnja vzgojitelja vrne otroku mir, z ljubeznijo se oklene- mo matere in pozabijo, kaj so s trmo hoteli izsiliti.

### TELESNA KAZEN PONIZUJE

Ker smo že rekli, da premno- gi starši izbijajo trmo s palico, pogledajmo se, kaj pravi vzgoji- telji o telesni kazni: Starši naj otrok ne tepejo, ker to prizade- va bolečine, ker otroka osramo- ti, pretrese, da more telesno poškodovati in ker poniža kaz- novanega.

Namesto, da otroka natepemo, ga lahko kaznujemo, da mu ne dovolimo iti kamor si želi, mu ne damo približkov, ga kara- mo, ga preziramo, se pravi z njim ne govorimo. Nikdar pa ga s kaznijo ne smemo prestra- šiti, mu vzeti občutka varnosti

Lep in trepen otroški sviter bomo naredili po spodnjem kro- juju. Za šestletnega sinčka ali hčerko potrebujemo 8 štrnc volne ter štrnc barvnega bombaža. Če tega ne dobimo, vzamemo štrnc drugobarvne volne. Bombaž je le bolj trepen in z njim podaljšamo živ- ljenjsko dobo puloverja.

Vzorec prednjega dela plete- mo takole: nasujemo 76 desnih zank, naslednjo vrsto poplete- mo levo. 1. vrsta vzorca: 2 levi zanki, 2 neprepleteni (pri tem



Kar mu vzame zaupanje v oko- lico.

Kaznovanje ima za sabo še drugo zlo. Ko otrok nekaj na- pravi, za kar ve, da ni prav, se začne bati. Iz strahu se zlaže, da ne bi bil kaznovan. Ker je potem kaznovan še za laž, se zapre vase, molči. Tak molk pa je težka obtožba vzgojitelja, saj z njim molče izpoveduje, da sovraži tistega, ki ga je kazno- val. Vedeti moramo namreč, da otrok pretirano občuti, da je njegov duševni termometer mogoče bolj občutljiv.

Ce sinčino tri glavne misli z gornjih vrstic in se po njih ravnamo, ponovimo torej: otrok, ki se normalno razvija, mora iti skozi dobo trme. Trme mu ne izbijamo, kruto se bo maščevalo nam in njemu. Vedno se vprašamo: plemen- s svojim ravnanjem povzročili otrokovih napak?

Z. G.

## Otroka opozori vsak večer:

— da se mora s toplo vodo temeljito umiti. S tem bo od- prl vse zamašene lojnice in dal koži dihati, kar je za nje- govo zdravje zelo važno. S tem bo dalj videl čistega otroka, otroci in odrasli se ga ne bo- do izogibali, postal bo zdrav- stveno prosvetljen, kar je za vse njegovo življenje velike- ga pomena;

— da si skrbno umije zobe. Tako jih bo ohranjal zdrave, zdravi zobje pa so pogoj za zdravje želodca, srca in led- vic. S tem ga obvaruje bo- lečin, ki so neizogibne, če si zobovja ne neguje;

— da ti naj pokaže svoje roke. Učiteljem poveda zne- marjene roke učenca mnogo o otroku in njegovih starših. Za dolgimi umazanimi nohti so legla jajčeca glist in dru- gih boleznih. Dolgi nohti otro- ka ovirajo pri delu in igri. V kožo vtrajeni nohti in zatrga- ne kožice povzročajo zelo bo- leče rane, ki se dolgo ne po- zdravijo;

— da naj tudi naslednji dan nosi robec le v levem žepu in ga uporablja le z levo roko. Tako bo nesnaga iz nosa pri- šla teže v dotik s hrano in drugim, kar otrok prejmeje večinoma z desnico;

— da ti pokaže vsako tudi najmanjšo rano in prasko, ki mu jo zvečer temeljito očisti z razkužilom, namaži in po-

veži, če podnevi ni povedal, da se je rani. Tako boš pre- prečeval hujše zlo, ki ima včasih korenino v prav majh- ni praski, katere se ti ni zde- lo vredno niti pogledati;

— da ti pokaže glavo, čim ga srbi. Razušitev je najhi- treje opravljena takrat, ko se je otrok uši šele nalezal. Po- suj mu glavo z DDT- ali pe- pein-praškom, zaveži, po 48 urah pa umij š n splahni z vodo, ki si ji dodala precej kisa;

— da si očisti čevlje. S tem varuje obutev, postane red- ljuben in počasi prične sam skrbeti za svoj lep izgled. Čevlje naj postavi nekam,

kjer se ne bodo preveč ohla- dili, da zjutraj ne obuje mrz- lihi, kar mu prehitro ohladi noge in povzroča prehlade;

— da si zloži obleko. Pri- hranil ti bo delo, ki ga imaš, če vrže obleko v kot, da jo moraš pogosto likati;

— da si pripravi vse šol- ske stvari, da zjutraj ne bo iskal zvezkov, peresc in dru- gega po predalih in med igra- čami. Mnogo bolj zbran bo v šoli, če ne bo zmetal zadnji hip stvari v aktovko in nevre- jen stekel v šolo;

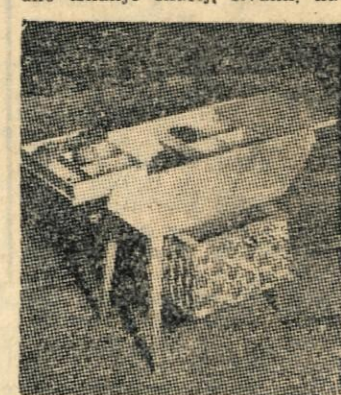
— da naj se potruži hitro zaspati, da bo zjutraj dovolj zgodaj vstal in ponovil vse, kar mora za tisti dan znati.

## Šivalna mizica

Kje vse shranjujemo šivalni pribor, pletilke, strgane nogavi- ce, klopke, trakove, krpice? Eno je v tem, drugo v drugem predalu, skrinji ali celo pod in na omarah. Predno se lotimo šivanja že izgubimo četrta ali pol ure, da za šivanje vse pri- pravimo. Vse zamudno iskanje bo odpadlo, če pri mizarju na- ročimo takšno pripravno šival- no mizico, kot jo vidite na naši sliki.

Pokrov mizice odpremo in obrnemo, spodnji velik predal izvlečemo, kadar šivamo. Mizi-

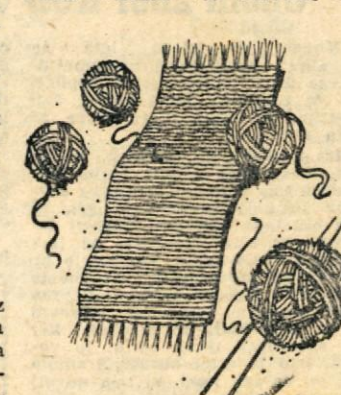
co postavimo tja, kjer bo naj- bolj pri roki: k šivalnemu stro- ju, delovni mizi, pozimi blizu peči, pa bo odpadlo vse zamu- dno iskanje škarij, šivank, na-



prstnika, centimetra, vsled čes- sar smo doslej izgubljali največ časa in kar nam je pogosto vzelo voljo do šivanja, pletenja, mreženja in krojenja...

## Preproge iz ostankov

V letih se v vsakem gospodin- stvu nabere mnogo nerabnih ko- sov oblačil, s katerimi ne vemo kaj početi. Vse stare nogavice, kombineze, trikotažo, svitre, ple- de in slične stare stvari operemo in posušimo. Vse kar je pleteno, sparimo. Več niti, ki jih tako do- bimo, navijemo na klobke in sor- tiramo po barvah. Če so kaceri niti zelo slabe, dodamo bombaž ali sukanec, da je nit močnejši. Debeli naj bo nekako toliko kot tanka vezalka. Vso trikotažo in



svilene nogavice pa razrežemo tako, da dobimo pramen ali trak, ki ga med navijanjem na klobko posušimo med prsti. Tudi to je pravzaprav debela nit. Če imamo dovolj samih volnenih nit, bomo spletli preproge le iz sparnih in še eno iz samih rezanih nit, si- cer bomo niti mešale.

S pletilkami št. 4 ali 5 pletemo poljubno široko preprogo tako, da so vse vrste same desne. Pri tem delamo n. pr. 6 vrst modrih, 2 vrsti beli, 4 vrste zelene, 2 vrsti sive, 8 vrst črne, 2 vrsti drap barve. To odločimo po svojem okusu in po tem, katere barve niti imamo največ. Vrste naj bodo vedno sode števila (2, 4, 6), ker bo tako naš izdelek lepši. Enako pletemo preprogo ali rekač iz niti, dobijene iz trikotaže.

Ker je nit debela in nekoliko trda, je to pletenje sicer utrudlji- vo, a ker iz nerabnih, na pol za- vrženih predmetov naredite zelo uporabne preproge, naj vam ne bo žal truda.

Ko ste delo zgorovile je važno, da vse konce dobro zvozlite in pošijete, da se ne bi trgala pre- proga tam, kjer so konci niti.

## Iz Črneče vasi na Gorjancih

Marsikdo se bo vprašal, kje pa je to, saj se iz našega kraja ma- lokdaj kaj išči. To je vas na po- bočju Gorjancev, dobro uro od Kostanjevice. Imamo šolo, ki jo ne obiskujejo samo otroci Črneče vasi, pač pa tudi otroci okoljskih vasit. Od katerih štejejo posa- mezne samo po nekaj hiš. Sver je tu povečini kraški in potrebna je trda borba za obstanek. Glavni dohodek dajejo vinogradi, toda zaradi vremenskih nepravil je ne- kaj let slabo obrodilo. Veliko mladih ljudi se odseli v svet za kruhom, a doma zmanjkuje de- lovne sile. Zato starši izkorišča- jo za delo na polju šolobvezne

otroke, ki zaradi nerednega obiš- ka in utrujenosti ne morejo do- seči zadovoljivih uspehov. Obisk se je v zadnjem času nekoliko izboljšal, a težko delo doma je ostalo. Ti otroci tudi nimajo no- benega razvedrila. Zato je bila prireditelj novoletna jelke in pri- hod dedka Mraza za nje še prav poseben dogodek.

V lepo okrašenem razredu z veliko jelko so se zbrali otroci in tudi nekateri starši. Malčki so bili od pričakovanja vsi nemirni in veseli, jim je žarelo iz oči. Pazljivo so sledili sporodu, ki so ga izvajali pionirji. Najbolj jih je navdušila igra »Novoletna

pravljica«, med katero je prišel tudi dedek Mraz in obdaroval navzoče otroke. Po obdaritvi so bili še pogoščeni. Z veseljem in zadovoljstvom v srcu so zapuša- li šolske prostore.

Da je noveletna jelka pri nas tako lepo uspeša, se moramo za- hvaliti okrajnemu ljudskemu od- boru in Društvu prijateljev mila- dine v Novem mestu, kmetijski zadruzi Kostanjevice, okrajnemu ljudskemu odboru Trbovlje, ob- činskemu odboru SZDL Kosta- njevice in občinskemu ljudskemu odboru Kostanjevice, ki so mate- rialno podprli naše prireditve.

K. M.

## Majhen oder-veliko doživetje

Delovni kolektiv  
AGV FAKULTETE  
LJUBLJANA

s svojimi obrati:  
GU Kamniška Bistrica,  
LO Stahovica, GU Ve-  
lika Nedelja.

Želi srečno novo leto  
1956 vsem delovnim ko-  
lektivom in poslovnim  
prijateljem!

ELEKTRO-LJUBLJANA  
okolica  
LJUBLJANA  
Parnova 33

z obrati:  
Domžale, Notranjsko,  
Grosuplje, RTP Kleče-  
Crnuče, Števene delavni-  
ce Ježica, Delavnica Ta-  
cen in Gradbena skupina  
Crnuče.

## Zakaj ni redne mladinske zabave?

PIONIR v Briljani prireja ob sobotah od 20. do 23. ure ples za mladino. Te plesne obiske ve- činoma delavska mladina raz- nih strok in poklicev in tako si

ob priletnem večeru izmenjajo mišli. Tu je zelo družabno, pri- pomniti pa moramo, da se ne pi- je alkoholnih pijač, niti ne kadi. Mišlim, da so naši mladinci take prireditve potrebne. S tem zbli- žujemo mladino, jo odvrčamo od lokalov in ji nudimo primer- no zabavo.

Ne zdi se mi pa umestno, da uprava, ki ta ples organizira, ne poskrbi, da bi bile prireditve redno vsak teden. Če so kakšne težave, naj se obrnejo na Mestni komite LMS, ki jim bo poma- gal, kar je v njegovem interesu, da mladino po delu razvedri.

Upam, da bo uprava bolj red- no organizirala take prireditve in izboljšala godbo, da bo rako, kot je bilo prej.

S. D.

### LES - Ljubljana

NAJVEČJA TRGOVSKA ORGANIZACIJA ZA LES,  
LESNE IZDELKE IN POHIŠTVO V DRŽAVI

Prodaja: vse vrste lesa, vezane in panel plošče, lesanit, parket, lesene montažne hiše itd.  
Prodaja: najodbojnejše in najkvalitetnejše pohištvo vseh vrst.  
Opremlja: hotele, šole, restavracije, kino dvorane, gleda- lišča, laboratorije, inštitute, ladje itd.

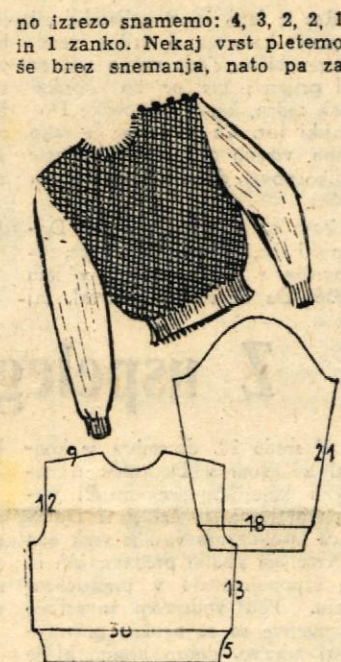
Atelje za notranjo opremo nudi svojim klijentom načrte za vsakovrstno opremo.

lute dokaj različno po kvaliteti. Nekaj nerodnosti je treba pripisati tehničnim pomanjklivostim marionet, še več pa neizkušeno- sti voditeljev, ki so v veliki večini prvič prišli v roke lutko. Zato ni čudno, da je tovrstna predstava, ki je vodila Jurčka, s svojo prakso in izredno sposobnostjo ustvarila kar perfektno Jurčka, ki je nekoliko zasenčil ostale. Toda to so hibe prehodnega zna- čaja. Pripravljen sem, da bo tovr- stavčarjeva ustvarila iz svojih mladih sodelavcev navdušene lutkarje, ki bodo z vztrajnim delom kmalu dosegli potrebno izrazenost. Uspeh »Jurčka« — ku- rirja — jim bo brez dvoma dal no- vi pobud.

Zleti bi bilo, da bi se za ta mali oder pozanimali tudi tisti faktorji, ki bi mu lahko pomagali iz finančnih težav. Lutkovni oder ni ne sme biti dobičkonosen, vsaj na vasi ne, kjer je številni predstav dokaj omejen. Prav bi bilo, da se nekako poravnata dolg, ki ga oder ima še od taktat, ko je bil ustanovljen. Kljub majh- nemu oderu so bili stroški zanj taki, da bi jih lutkarji le težko poravnali iz dohodkov svojih predstav. Ali bi bilo prav, da bi tako pomembna ustanova zaradi nekaj tisočakov morala prene- hatj z delom? Na to vprašanje naj odgovore činitelji, ki so za to pristojni.

### MIZARSTVO NOVO MESTO

je pokazalo svoje odlične iz- delke na obrtniškem velesejmu v Ljubljani. Za naše zbranje- je podarilo krasno okroglo fur- nirano mizico, vredno 8.000 din.



ramena posnamemo vse preo- stale zanke v treh vrstah.

Hrbet delamo enako kot pred- njik, le da za rokavno luknjo

posnamemo samo 2, 2, 1 in 1 zanko. Ko je enako dolg kot prednjik, snamemo za ramena toliko kot na prednjem delu. preostale zanke posnamemo. Za rokav nasujemo 52 zank, na 21/2 cm dodajamo po eno zan- ko, da je rokav 21 cm dolg. Za rokavno okroglinjo posnamemo takole: 2, 2, 1, 1, 0, 1, 0, 1, 0, šestkrat po eno zanko, dve zanki, 1, 1, 2, 3, 2 in vse še preostale zanke.

Hrbet in rokav moremo delati z enakim vzorcem kot prednji del, lahko pa tudi same desne zanke le z volno. Ovrtnik je visok 21/2 cm in ga delamo 1 leva, 1 desno zasukana zanka. Pripletemo še patente na spod- njem roku in manšeti. Pri tem poberemo na pletilke zanke na začetku pletenih delov, vsako sedmo in osmo zanko pa zdru- žimo, da ima patent manj zank kot ostali deli. Tako dogotovlje- ne dele sešijemo, na levi rami pa naredimo gumbe in priši- jemo gumbe. Če smo delave ves pulover v vzorcu, ga more otrok nositi na obeh straneh, če smo ga čim lepše sešili, kajti vzorec je lep na obeh straneh.

Športne hlačke za hladne dni

V hladnih dneh bodo otroci najprimerneje oblečeni v špor- tnih hlačkah, ki bodo posebno ljubke, če jih okrasimo z našiti- mi figuricami.

Iz raznobarnih klobučevina- stih krpic urežemo živali, cve-

Slano pecivo

Sirove palčice: 10 dkg masla, 1 jajce, 20 dkg moka, 15 dkg narj- banega sirja, 1/4 zavrtka pecilnega praška, ščepl soli. — Vmešamo mo- ko, peclil, prašek in maslo. Do- damo jajce, sir in sol. Testo ob- delamo, zgnetemo kačo in nare- žemo palčke. Špečenemo na nama- ščeni pekači. Ohlajene potresemo s sirom. (Ne smemo jih dalj časa hraniti)

Rogličji z gnatjo: 8 dkg masla, 2 jajci, 2-3 žlice mleka, 20 dkg moka, sol, ščepl pecilnega praška, 10 dkg nasekljane šunkice, ščepl popra, nekaj žlice smetane ali mle- ka. — Maslo in rumenjake vme- šamo, dodamo 3 žlice mleka, mo- ko in pec. prašek ter sol. Razva- ljano testo razrežemo v kvadrate in narežemo z nadevom ter za- vijemo v rogličke. Pomažemo jih z beljakom in svetlorjavno zapo- čemo. — Nadev: Zmešamo gnat, poper in smetano. — Podajajo se k vinu, so zelo nastitni.

Kuminovo pecivo: 20 dkg masla, 2 jajci, 1/4 žlice mleka, 50 dkg mo- ke, 1/4 zavrtka pecilnega praška, 2 žlici naribanega sirja, 1 žlica kumine, nekaj soli. Naredimo te- sto, ga s koleskom razrežemo v palčice in primerno započemo. Lahko jih pred pečenjem še po- trosimo z grobo soljo in kuminom.

Kulturno-prosvetno delo na Ajdovcu

Ajdovski prosvetni dom je bil med vojni uničen, na nje- govih ruševinah pa je ob po- moči ljudske oblasti zrastle le- pa šola, ki je v ponos doma- činom in v veselje najmlaj- šim. Šola je tako postala pra- vo žarišče ne samo izobraže, temveč tudi kulturno-prosvet- ne dejavnosti.

Novoletno jelko so prazno- vali prav svečano. Uporabili so igrico »Janko in Metka«, ob veliki in okrašeni jelki pa so se zvrstili še recitatorji in pevci. Bila je res prirsčna pri- reditev.

Na Ajdovcu imajo tudi KUD »France Prešeren«, ki šteje 21

aktivnih članov. Stebri kultur- no-prosvetnega dela na Aj- dovcu so predvsem vse tri učio- teljice, zlasti upraviteljica Za- lika Uršič. Sedaj se uče tri- dejanko »Pri Hrastarjevi«, ki jo nameravajo uprizariti konec januarja. V šoli je tu- di zdravstveno izobraževalni tečaj za žensko mladino, v kratkem pa pričnejo še s spo- šno izobraževalnim tečajem.

Lepa pomoč šolobveznim otrokom je mlečna kuhinja, ki prav tako posluje v šoli.

V okviru KUD je knjižnica z 250. večina leposlovnimi knjigami. Po njih najraje se- ga mladina. Zelo radi bi usta-

novili tudi pevsko društvo, pa nimajo pevovodje. Na splošno lahko trdimo, da je kulturno-prosvetno delo v tem koncu Suha krajina dokaj razgiban po zaslugi prosvetnih delav- cev — učiteljev, ki so med prebivalstvom zelo priljub- ljene.

Ciril Zupan

POTREBUJE VASA ŽENA

ZIMSKE PLASČE? Kmetijska

zadruga Brusnice je prispevala

za zbranje Dolenjskega lista

blago za dva plašča, novomeško

velepodjetje ROG pa krasno

blago za en plašč. Izbirajte,

prosimo...

# JANUAR — MESEC »DOLENJSKEGA LISTA«

## Iz manjših krajev premalo vesti in člankov

KAJ PRAVIJO BRALCI  
O SVOJEM LISTU

V tem mesecu, ki je posvečen »Dolenjskemu listu«, sem pobral marsikatero sivo znanca kakor tudi ostale, kaj mislijo o tem listu. Priznam, da ga maršičko ni niti poznal. Kdor pa ga je vsaj enkrat bral ga je zelo pohvalil, predvsem pa naročniki. So sicer nekatere malenkosti, ki nekatere ne ugaajo, vendar pa je to vsakdanji pojav, ker vsem o-kusom ni mogoče ugoditi. Naročnik iz Grčarje je izrazil željo, da bi list objavljali podatke iz matičnih uradov o gibanju prebivalstva, eni pogrešajo Janeza Popotnega, vsem pa najbolj ugaajo domače novice, leposlovne črtice in humor. Mislim, da so te ugotovitve povsod enake.

Rad bi pa v zvezi s listom omenil nekaj peticij vprašanih. Res je, da je Dolenjski list premalo razširjen med prebivalstvom Dolenjske, predvsem pa v krajih kot so Ribniška, Sodražica, Velikolaška in Dobropoljska dolina. Ribnica je do nedavnega prejela samo 99 izvodov, kolikor je bilo naročnikov, — vse štiri doline skupaj pa samo 293 izvodov, kar je zelo porazno za tako močno in gospodarsko napredno kraje. Kje je krivda? Mislim, da jo je treba iskati v slabši agitaciji poverjenikov (v kolikor so), ki niso uspeli zainteresirati vseh množičnih organizacij, da bi med članstvom razširile krog naročnikov. Pri zadnji akciji se je ugotovilo, da so ljudje, ki so se z veseljem naročili na list in bi se bili tudi že prej, če bi bil kdo osebno poagital. Zenski, ki je naročila list svojemu sinu, ki je pri vojakih, je dejala:

»S tem, ko sem naročila listu sinu, sem storila več, kakor bi mu tedensko pisala, saj bo zvedel vse domače novice.«

Prav je storila in tako bi morale napraviti tudi ostale matere. Najbolje je, da se v posameznih

kraji postavijo poverjeniki, katerih naloga bi bila, da širijo list, pri tem pa morajo sodelovati vsi dopisniki kot glavni agitatorji. Iz nekaterih manjših krajev Dolenjske prihaja vse premalo vesti in člankov. Zanje bi bilo nujno, da se med prebivalstvom poišče človeka, ki bi vsaj mesečno poslal kakšno novico iz njihovega kraja. Sicer se lahko zgodi, da bi naročniki izgubili veselje do lista, če ne bi vsaj včasih prebrali kaj iz svojega kraja.

Dobro bi bilo, če bi list poročal tudi o raznih uspehih tega ali onega. Imamo mnogo umnih gospodarjev, katerih objavljene skušnje in doseženi uspehi bi koristili marsikateremu kmetiču gospodarju in ga vzpodbudili k napredku. Članki o podjelnih, organizacijah tud. naj bi vsebovali dobre in slabe strani njihovega dela. Neždrava polemika, ki se

liko pomagal prebivalstvu na svojem območju in tudi sam sebi pri uresničevanju svojih nalog.

Toliko o nekaterih stvarih, ki sem jih zapazil med letom, in bi jih bilo v bodoče dobro upoštevati. Uverjen sem, da bo Dolenjski list kmalu prišel v vsako dolenjsko hišo kot stalen gost, ki bo nudil razvedrilo in izobrazilo ter tako izpolnjeval veliko nalogo socialističnega tiska.

V. M.

### Dolenjski list mi je kot domačin

»Prav rad berem Dolenjski list, ki ga prejmem vsak teden, piše v svojem pismu z otoka Ilovika, kjer služi kadrovske rok, tovariš Tone Kapušin, doma iz Krasnice.« Vsa torka težko čakam pismu, ki poleg drugega pripelje tudi časopis, iz katerega zvem novice iz domačih krajev. Z veseljem ga berem in zdi se mi, kakor da sem v bližini domačega človeka in kakor da zrem pred seboj prelepo Belo krajino. Iz lista spoznam, kako lepo se razvija Dolenjska in Bela krajina. Vidim, kako se je,

na primer, razvil Črnomelj, kako dobro napreduje športne in druge organizacije, pa tudi gospodarstvo. To je res lep napredek. Priporočam Dolenjski list vsem prijateljem, posebno pa krasinskim fantom, ki služijo kadrovski rok v JLA. Iz njega bodo zvedeli vse novice iz domačega kraja. Prav lepo se zahvalim bratu Jožetu, ki mi je naročil Dolenjski list.

Lepo pozdravljam vse domače ter vse sorodnike, prijatelje in prijateljice.

Tone Kapušin  
VP 8887-3  
otok Ilovik— Mali Lošinj

OKOLI PUSTA se prične prašičja krača, mast in klobase pa zna dobro uporabiti vsaka gospodinja. Prašičja-tekača je za novoletno nagradno žrebanje podarilo kmetijsko posestvo DOB pri Mirni!

500 kg umetnih gnojil — darilo Zadrugne trgovske podjetja Črnomelj — čaka na enega izmed naročnikov. Belokranjci, ne pozabite obnoviti naročnine za Dolenjski list!

### Voščilo našemu listu za novo leto

Res je lepo imeti prijatelja ali znanca, katerega si vedno vesel, ko te obišče. Toda noben znanec ali prijatelj me ne bo obiskal vsak teden, kakor me obišče Dolenjski list. Če je vreme še tako slabo, vseeno pride in mi prinese toliko novic, da se kar ne moreva ločiti.

Zato pa ti, dragi prijatelj Dolenjski list, želim mnogo sreče, zadovoljstva ter uspehov v letu 1956. Da bi srečno potoval, saj

imaš mnogo prijateljev, ki jih obiskuje vsak teden, da bi povsod hodil z uspehi in zadovoljstvom, vsako leto večjim. Enako želim tudi tvoji upravi in vsem naročnikom. Tisti, ki ga še nimajo, naj bi se čimprej naročili na tako priljubljen list.

To želi iz vsega srca za novo leto 1956.

Jože Križ  
iz Lazov pri Kuželju

## Z uspelega tečaja v Dobrnič

V sredo 28. decembra je končal z delom v Dobrnič trimesečni kmetijsko-gospodinski potovalni tečaj, 23 deklet iz Dobrnič in okolnih vasi je vsak dan z veseljem sledilo predavanjem in se izpopolnjevalo v praktičnem delu. Pod vodstvom tovarišice Rometove so se naučile pripravljati zdravo, dobro hrano, ki je osnovni pogoj za pravičen razvoj in zdravje človeka. Spoznale so, kakšna je vloga gospodinjice, kako se je treba boriti proti zaostalosti in se okoriščati z modernimi gospodinjstvom pripomočki. Pridobile so osnovo v krojenju, šivanju, ročnih delih, vrtinarstvu, peruninarstvu in svinjariji. Poleg tega so poglobile znanje v računstvu, slovenščini, spoznale našo družbeno ureditev in položaj žene v socialistični družbi. Manjkalo ni tudi veselih uric, saj so vse še tako mlade in polne življenja. Ogledale so si tudi

kmetijsko gospodinjstvo šolo na Mali Loki.

Z vsa verno so se pripravljale na zaključek in žrtvovalje zanj marsikateri večer. Zato jim je zaključna prireditev zelo lepo uspela, čeprav je bila večina izmed njih prvič na odru. Posebno

dobljeno znanje je poglobljalo in posredujejo drugim. Tečajnice so se za vzpodbudne besede lepo zahvalile, posebno še voditeljici za svojo skrb in prizadevanost.

Tudi mi jim želimo v življenju mnogo sreče in zadovoljstva,



je ugajala folklorna skupina, pevski zbor in prizorček »Pod oknom«. Takih prireditev si v Dobrnič želimo!

Po uvodnih besedah tovarišice Rometove, v katerih je pozdravila vse navzoče in se zahvalila vsem, ki so pripomogli, da je tečaj lahko v redu potekel, je spregovoril zastopnik občinskega LO Trebnje in voditeljica okrajnega gospodinjstvenega centra tovarišica Češarova. Poudarila sta skrb ljudske oblasti za dvig podočelja in svenovala tečajnicam, da pri-

vodstvu tečaja pa novih uspehov za dvig dolenjske žene.

Z. B.

### Mladinska uprizoritev v Kočevju

Mladinska dramska sekcija pri DPD »Svobodi« Rudnik — Kočevje je nedavno uprizorila igro »Grudica«. Uprizoritev je lepo uspela in pohvaliti moramo članke društva, ki skrbijo tudi za mladinsko tečajnico, da pri-

stavlja tako težbo, mora imeti o-

bilo merico potrpljenja. Ali ne bi bilo lepše, če bi sorodniki tako zadevo uredili doma med seboj?

Ali pa plačilo za dimnikarska dela. Za 36 čistjenj dimnikov je dimnikar zaslužil 847 din ali malo več kot 23 din od dimnika. To mu lastnika hiše na Cankarjevi noče plačati, češ da ni tolikokrat ometel dimnikov. Plačala mu je samo delno, stroškov pa je že sedaj 564 din. Moral bo priči dimnikarski izvedenec, da bo podal svoje strokovno mnenje. Drobni pravdi iz mesta je že več.

### Mestne pravdarje

Motite se, če mislite da se pravdajo samo podeželski ljudje. V mestu je dokaj takih, ki so prav hudi pravdarji, ali pa se pravdajo za majhno stvar, ki bi jo lahko uredili doma.

Čudovito spretnost in vztrajnost mora imeti sodnik, ki bo moral ugotoviti resnico v pravnih zadevah naslednikov K. proti glavnemu dediču M. D. To je zelo zajeten spis, poln števil in podrobnosti, da se človeku zamagljajo glave. Stranski dedič ugovarja, da je glavni dedič predal preprocentne razne drobne predmete, kot so o- bečalniki in podobna kramarija. Zahtevajo ponovno ocenitev in razliko, če bodo ocenjeni dražje. Neverjetno, za kakšno malenkost se pulijo. Tudi advokat, ki se stavlja tako težbo, mora imeti o-

trpka kot pravdni predmet, vredna 10.000 din...

Da, tudi živ človek je lahko pravdni predmet. In ker se to obravnava na civilnem sodišču, mora biti predmet tudi ocenjen. Tako sta 8-letna Čevka in 7-letna Slavka kot pravdni predmet ocenjeni na 10.000 din!

A. K. in T. P. iz Sol pri Razužu sta bila nekaj let poročena. Rodila sta je jma dve deklici. Potem je prišlo do razveze zakona. Splet sta pozneje žvela skupa, toda takrat je nastal v hiši pekel. Vrnivša T. P. je bila silno ljubosumna in je ob neki priliki svojega bivšega moža nekaikrat udarila s sekuro po glavi. Zaradi tega je bila obsojena na zaporno kazen.

P. R.

## Pismo iz Sarajeva

Jeseni je tudi na mene prišla vrsta, da vstopim v našo armado. Ko sem odhajal iz mirnopske doline, je šel z menoj tudi Dolenjski list, ki me od takrat redno obiskuje vsak teden. Tako sem se naprej ostal povezan z našo lepo Dolenjsko. Z veseljem pričakujem sobote, ko dobim list. Tudi brat Jože pride pogledat domače novice. Pa ne samo midva, vsi dolenjski fantje, katerih nas je tu precej, se radi zbiramo okoli našega lista. Vsakega zanima, kaj se dogaja v njegovem domačem kraju.

Mnogi spoznajo vrednost domačega lista v naši JLA. Kako je med njimi priljubljen priča to, da ga naročajo tudi po vrnitvi na svoj dom. Da je Dolenjski list res glasilo delovnih ljudi Dolenjske, zgovorno pove vsoka nakla-

da lista in to, da gre skoraj žestina te naklade v druge kraje naše domovine in v tujino. Priporočam stariem, katerih sinovi so odšli v JLA, naj jim naroče Dolenjski list, če ga še niso. Starši, morda niti ne pomislite, kakšno veselje jim boste s tem nare-

dili. Saj jim prav gotovo ne utegnete pisati vsak teden, zlasti pa jih seznanjati z vsem, kar se doma dogaja, še manj pr tako obširno, kot to lahko stori Dolenjski list.

Pozdravlja vas

Franc Verce



Pogled na Sarajevo

## GOSTOVANJE CELJSKEGA MESTNEGA GLEDALIŠČA V KOSTANJEVICI

V torek 17. januarja ob sedmih zvečer, bo v Domu kulture v Kostanjevici gostovanje Mestnega gledališča iz Celja. Gostovali bodo s Shakespearovo žalostno Othello. Sodeluje nad petindeset igralcev, med temi trideset moških. Tragedijo režira tovariš Gombić. Za Kostanjevico bo to izreden dogodek, saj se bomo prvič srečali na našem odru s Shakespearovim genijem. Vabimo vso okolico, da se te predstave udeleži in naroči vstopnice v trafiki Pavlenč, kjer bodo naprodaj. Opozorjamo, da bo za to priložnost vozil iz Sentjerneja v Kostanje-

vico poseben avtobus, če bo dovolj prijavljenec. Prijave bo sprejemala ravnateljica nižje gimnazije v Sentjerneju tovarišica Tončka Škerietova. Novomeščani, uredite za prevoz pri Putniku Novo mesto, saj zlepa ne boste pozabili tega izleta.

Ob tej priložnosti opozorjamo na to izredno predstavo tudi vse ljubitelje gledališča iz Kostanjevici in bližnje okolice. Ne zamudite redke priložnosti in napolnite našo gledališko hišo do zadnjega kotička! Informacije dobite pri ravnateljstvu nižje gimnazije v Kostanjevici, telefonično pa se obračajte na občino v Kostanjevici.

Pripravljali odbor

### Uspela krvodajalska akcija v Stični

Dobro zastavljena akcija za prostovoljne dajalce krvi v Stični in okolici, ni bila zastoj. Od predavateljev in iz filmov so ljudje spoznali koristnost dajanja krvi v skupni fond. Odziv prostovoljnih dajalcev krvi je bil res lep. Prijavilo se je nad 200 ljudi. Po namerni zdravniški preiskavi jih je oddalo kri 161. Za prvič je to res lep uspeh in upamo, da bo drugič še večji.

J. Jeraj

### Življenjski jubilej rojaka v Ameriki

Dolenjski rojak in naš narodnik Jožef Črtalič iz La Salle v ZDA bo v krogu svojih dragih praznoval 2. februarja 1956 osemdesetletnico rojstva. Jubilar je doma iz vasi Groblje št. 5 pri Sentjerneju. V Ameriko se je izselil pred 53 leti.

Čestitkam za njegov življenjski jubilej se pridružujemo tudi mi in mu želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Dolenjski list

### »OLJARNA« tovarna tehničnih olj LJUBLJANA

Tovarniška ulica 41 kupuje redno vse količine lanenega semena po najvišjih dnevnih cenah. — Pridelovalci oddajate laneno seme vsaj kmet, za drugi, ki vam ga plačala po najvišjih cenah!

OSEM METROV DRV je danes vrednih 20 tisočakov, — naročnikom, ki se bodo gredli z njimi, vnaprej čestitamo!

### Dolenjski fantje pozdravljajo svojce

Uredništvu Dolenjskega lista! Z velikim veseljem bremo naš domači list, ki nam prinaša najnovejšo dogodek iz rodnice Dolenjske. Vi ne veste, kakšen pomen ima za nas Dolenjske, ki živimo v drugih krajih domovine, naš domači list! Ker dobivamo zdaj le 1 izvod časopisa, ki nam ne zadostuje, ga s tem naročata še dva naša fantja.

Zahvaljujemo se za pozdrave

### Občni zbor KUD v Dol. Toplicah

Konec preteklega leta so se zbrali člani kulturno umetniškega društva Dolenjske Toplice, da bi pregledali svoje delo, dal obratni in izračunali smernice za leto 1956.

Iz poročila smo razbrali, da je bilo delo KUD kljub raznim težavam kar uspešno. Dramska sekcija je naštevila dve igri, ki sta bili lepo obiskani. Najbolj delavna je bila knjižnica, ki ima sedaj že 103 knjig, vendar jo bo treba še izpopolniti, da bomo pritegnili čimveč bralcev. Čeprav ima društvo zelo lep lutkovni oder, ta sekcija ni delovala, ker ni sposobnih ljudi, ki bi jo vodili. Isto je s tamburši, sramota pa je, da tak kraj, ki ima dovolj pevcev, nima pevskega zbora. Najbolj pereče je vprašanje ljudske univerze, ki nima nobenega uspeha. Potrebno bi bilo razpisati anketo, da bi ljudje povedali, če si sploh želijo predavanj in kakšnih.

Po daljšem razpravljanju so izvolili nov odbor. Tu je treba pomeniti, da ima tak kraj kot Dol. Toplice vse preveč društev in je težko dobiti v odbor ljudi, ker so vsi že odobrtniki v raznih društvih. Pametno bi bilo,

da se združijo vsa društva v eno društvo, ki naj ima razne sekcije. Rečimo v okviru društva Partizan (ker je tudi lastnik doma, bi lahko delovalo tudi KUD, kaneje pa mogoče še ostala društva, sorodnega značaja. Tako bi bilo rešeno vprašanje članov upravnega odbora, kakor tudi povezave in razumevanja, kar bi rodilo uspeh in zadovoljstvo.

Za sedaj pa želimo novemu odboru KUD čimveč uspehov. —

Kmetijske zadruge, naročajte koruzo in močna krmila pri ZADRUŽNEM TRGOVSKEM PODJETJU »K R M A« LJUBLJANA Kavčičeva 31a ki vam nudi pod najugodnejšimi pogoji kvalitetno blago, Telefon 30-427

BELSADOVA MARMELADA — ah, to je nekaj okusnega! Deset kilogramov jo bo dobil eden izmed naših naročnikov, če bo do konca januarja plačal celoletno naročnino!

Sodne pravde ločimo v glavnem na kazenske in na oivilne. Zal je na naših sodiščih obojih veliko. Na kazenskem oddelku prevladujejo po številu pravde zaradi razžalitev in klevetanja, največkrat za čisto nepomembne stvari, za katere žele pravnik lahko ugotoviti, da bi utegnile škodovati časti in dobremu imenu tistega, kateremu veljajo. Prav tako je na civilnem sodišču veliko drobnih pravd, ki pa se splošno drobnost in naravnost čudovite trme spornih strank vlečejo ko konja čreva, črpaajo denar, ki ga, kot kaže, za take stvari ni nikoli škoda, dajejo mislii sodnikom, imajo pa poleg tega še skrajno škodljive posledice za odnose med sosedmi. Večino takih pravd lahko smatramo za register človeških slabosti, ostankov preteklosti, trme, nevoščljivosti in škodljivosti, če pa stvarno ocenimo politično zavest takih pravdačev, vedno ugotovimo, da je ta zelo šibka ali pa je aoloh in...

Danes nekaj iz oivilnih sodnih aktov novejškega sodišča.

### Fantovska »šrangana« in vaška solidarnost

To je bilo lani 27. februarja. Mlado dekle iz Rumanje vas pri Strazi se je poročilo v drugo vas. Domači fantje niso bili zadovoljni

ni z »odkupnino«, ki jo je dal ženin za nevesto, pa so se odločili za neobičajno »šrangano«. Ko je ponudil šofer Zdravilič iz Dol. Toplice vozil svate, se je z avtom zaletel v vrvi, ki je bila napeta čez cesto. Privezali so jo domači fantje Jože Benkovič, Karel Končič, Franc Kren in Ivan ter Stanko Nose. Vrv je bila napeta v višini hladilnika na avtomobilu. Odrgeta je čep na vodnem rezervuarju, pa je razbil šipo. Škode 27.220 din!

Nastala je pravda za povračilo škode, ki je n. končana. Sodišče je moralo v nočnih urah ponoviti ves prizor na kraju dogodka, da bi ugotovilo resnico. Nočna razprava je trajala od 21. do 24. ure ponoči. Toliko ljudi v Rumanji vasi se nikoli ni bilo na nobenem sestanku niti jih verjetno ne bo zlepa, kot jih je prsostovalo obravnavi v njihovi vasi. Seveda, vas drži za domačini »šrangai«. Polno protidokazov so oboženo predložili, in prav ti se večkrat križajo. Na razpravi je kazalo, da hočejo domačini doseči oprostitev domačinov, saj so iz teme celo grozili sodniku. Pravijo, da jim ne gre za denar, naj stane koliko hoče, gre za »načelo«. Kdo si vendar upa napadati stare pravice domačih fantov, pravice, ki niso nikoli zapisane in so zelo čudne, pravice, ki bi jih lahko

imenovali najmanj za skrajno obnašanje nekulturnih ljudi. Pravda teče dalje, stroški rastejo, vse za »načelo«, za zaščito fantovske občnosti, za vaško solidarnost. Pomeni ta objektivnost res ne bo.

### Očeta ne morejo ugotoviti

To je žalostna stvar. Najbolj prav gotovo za šepstnega M. P., ki še sedaj uradno nima očeta. V štirih letih, ko je tekla pravda za njegovo očetovstvo, se je v spisu nabralo nič manj kot 84 listin. Zadeva je žalostna, pa tudi počena.

M. P. iz okolice Sentjerneja je v začetku leta 1949 rodila nezakonskega sina. Leta 1951 se je spomnila, da bi za očeta svojega otroka izbrala posestnikovega sina F. M. Vložila je tožbo. Za to se je odločila šele potem, ko je bil ta poročen. Ta je res priznal odnosaže z njo, toda samo do leta 1947, ko je šel k vojakom. Trdil in dokazoval pa je, da je imela M. P. odnosaže tudi z drugimi, kar pa ona ni priznala. Razmisli, kar pa ona ni priznala. Razmisli, da so imeli z njo odnosaže,

Trdili so, da so se celo srečavali na oknu imenovanem. Kdo je torej oče? Mati je trdila, da je samo F. M. in nihče drug, čeprav je bila prisiljena pod dokazi priznati, da je imela odnosaže z vsemi štirimi. Sodno medicinski pregled krvi vseh prizadev ni dal nič določnega. Lahko je vsak od navedenih oče, izključiti ni mogoče nobenega...

Šele 12. aprila letos je bila zaključena pravda z razsodbo, da se tožba zavrne. Sodišče je zaslišalo številne priče in storilo druge poizvedbe, vendar ni moglo zbrati dovolj dokazov, da bi prisodilo F. M. očetovstvo. Stroškov je 11.421 din in plačati jih mora tožeča stranka.

Pri tej pravdi nastane resno družbeno vprašanje. Ne gre za vse umazano penio, ki so ga med to razpravo na veliko prali na sodišču, gre za živga otroka. Kje je pri teh ljudeh socialno pšjenje, ki je čut do živga bitja, ki ni prišlo na svet po svoji krivdi. Kaj je zakrivil otrok, da verjetno nikoli ne bo uradno imel očeta. Res je, deček krivde za to nosi lahkomišelnost mati, še večjo pa pravi oče, ki se sramuje svo-

## Človeške slabosti v sodnih aktih

Imenovali najmanj za skrajno obnašanje nekulturnih ljudi. Pravda teče dalje, stroški rastejo, vse za »načelo«, za zaščito fantovske občnosti, za vaško solidarnost. Pomeni ta objektivnost res ne bo.

### Očeta ne morejo ugotoviti

To je žalostna stvar. Najbolj prav gotovo za šepstnega M. P., ki še sedaj uradno nima očeta. V štirih letih, ko je tekla pravda za njegovo očetovstvo, se je v spisu nabralo nič manj kot 84 listin. Zadeva je žalostna, pa tudi počena.

M. P. iz okolice Sentjerneja je v začetku leta 1949 rodila nezakonskega sina. Leta 1951 se je spomnila, da bi za očeta svojega otroka izbrala posestnikovega sina F. M. Vložila je tožbo. Za to se je odločila šele potem, ko je bil ta poročen. Ta je res priznal odnosaže z njo, toda samo do leta 1947, ko je šel k vojakom. Trdil in dokazoval pa je, da je imela M. P. odnosaže tudi z drugimi, kar pa ona ni priznala. Razmisli, kar pa ona ni priznala. Razmisli, da so imeli z njo odnosaže,

Trdili so, da so se celo srečavali na oknu imenovanem. Kdo je torej oče? Mati je trdila, da je samo F. M. in nihče drug, čeprav je bila prisiljena pod dokazi priznati, da je imela odnosaže z vsemi štirimi. Sodno medicinski pregled krvi vseh prizadev ni dal nič določnega. Lahko je vsak od navedenih oče, izključiti ni mogoče nobenega...

Šele 12. aprila letos je bila zaključena pravda z razsodbo, da se tožba zavrne. Sodišče je zaslišalo številne priče in storilo druge poizvedbe, vendar ni moglo zbrati dovolj dokazov, da bi prisodilo F. M. očetovstvo. Stroškov je 11.421 din in plačati jih mora tožeča stranka.

Pri tej pravdi nastane resno družbeno vprašanje. Ne gre za vse umazano penio, ki so ga med to razpravo na veliko prali na sodišču, gre za živga otroka. Kje je pri teh ljudeh socialno pšjenje, ki je čut do živga bitja, ki ni prišlo na svet po svoji krivdi. Kaj je zakrivil otrok, da verjetno nikoli ne bo uradno imel očeta. Res je, deček krivde za to nosi lahkomišelnost mati, še večjo pa pravi oče, ki se sramuje svo-

Trdili so, da so se celo srečavali na oknu imenovanem. Kdo je torej oče? Mati je trdila, da je samo F. M. in nihče drug, čeprav je bila prisiljena pod dokazi priznati, da je imela odnosaže z vsemi štirimi. Sodno medicinski pregled krvi vseh prizadev ni dal nič določnega. Lahko je vsak od navedenih oče, izključiti ni mogoče nobenega...

Šele 12. aprila letos je bila zaključena pravda z razsodbo, da se tožba zavrne. Sodišče je zaslišalo številne priče in storilo druge poizvedbe, vendar ni moglo zbrati dovolj dokazov, da bi prisodilo F. M. očetovstvo. Stroškov je 11.421 din in plačati jih mora tožeča stranka.

Pri tej pravdi nastane resno družbeno vprašanje. Ne gre za vse umazano penio, ki so ga med to razpravo na veliko prali na sodišču, gre za živga otroka. Kje je pri teh ljudeh socialno pšjenje, ki je čut do živga bitja, ki ni prišlo na svet po svoji krivdi. Kaj je zakrivil otrok, da verjetno nikoli ne bo uradno imel očeta. Res je, deček krivde za to nosi lahkomišelnost mati, še večjo pa pravi oče, ki se sramuje svo-

Trdili so, da so se celo srečavali na oknu imenovanem. Kdo je torej oče? Mati je trdila, da je samo F. M. in nihče drug, čeprav je bila prisiljena pod dokazi priznati, da je imela odnosaže z vsemi štirimi. Sodno medicinski pregled krvi vseh prizadev ni dal nič določnega. Lahko je vsak od navedenih oče, izključiti ni mogoče nobenega...

Šele 12. aprila letos je bila zaključena pravda z razsodbo, da se tožba zavrne. Sodišče je zaslišalo številne priče in storilo druge poizvedbe, vendar ni moglo zbrati dovolj dokazov, da bi prisodilo F. M. očetovstvo. Stroškov je 11.421 din in plačati jih mora tožeča stranka.

Pri tej pravdi nastane resno družbeno vprašanje. Ne gre za vse umazano penio, ki so ga med to razpravo na veliko prali na sodišču, gre za živga otroka. Kje je pri teh ljudeh socialno pšjenje, ki je čut do živga bitja, ki ni prišlo na svet po svoji krivdi. Kaj je zakrivil otrok, da verjetno nikoli ne bo uradno imel očeta. Res je, deček krivde za to nosi lahkomišelnost mati, še večjo pa pravi oče, ki se sramuje svo-

Trdili so, da so se celo srečavali na oknu imenovanem. Kdo je torej oče? Mati je trdila, da je samo F. M. in nihče drug, čeprav je bila prisiljena pod dokazi priznati, da je imela odnosaže z vsemi štirimi. Sodno medicinski pregled krvi vseh prizadev ni dal nič določnega. Lahko je vsak od navedenih oče, izključiti ni mogoče nobenega...



# Nagrajeni razstavljalci kmetijskih pridelkov v Metliki

Kot smo že poročali, je bila v Metliki za obinski praznik od 20. do 27. novembra 1955 velika razstava kmetijskih pridelkov. Pomen te razstave ni bil velik samo za metliško občino, pač pa za ves širši okoliš. Pokazala je, da si napredno kmetijstvo krepko utira pot tudi v tem koncu Bele krajine. Na željo vseh, ki so si to lepo razstavlo ogledali in na željo razstavljalcev, objavljamo imena kmetovalcev, ki so za razstavljene pridelke ali živino na tej razstavi prejeli priznanje.

Za razstavljene pridelke kmetijstva in vrtnarstva so prejeli: Trsnica in drvesnica Metlika priznanje in 2.000 din; Janko Pečarič, Curile, priznanje in 1.000 din; Janko Bračič, Metlika, priznanje in 1.500 din; Kmetijsko poselstvo LOG priznanje in 2.000 din; Marija Brodarč, Krasinje, priznanje in 1.500 din. Nagrado po 500 din so v tej skupini dobili še: Leopold Weiss, Metlika, Manek Fux, Metlika, Ivan Črnič, Metlika, in Marija Kure, Griblje.

Diplome, srebrne medalje in po 2.000 din nagrade za razstavljeno sadje so dobili: Jože Suklje, Trnovec, Trsnica in drvesnica Metlika in Mirko Trampuž, Metlika. Martin Plut iz Draščev je prejel za razstavljeno sadje priznanje; Jože Slane iz Berčic nagrado 1.500 din; Martin Brodarč iz Rosaince nagrado 1.500 din; Po 1.000 dinarjev so v tej skupini prejeli: Janko Pečarič iz Curil, Anton Željko iz Gor. Suhorja, Anton Pezdire iz Slame vasi, Jože Nemanč iz Zelebeja in Uroš Kastelic iz Metlike.

Zelo veliko priznanj in nagrad so prejeli kmetovalci za razstavljeno vino in žganje. Jože Jaklič iz Gabrovca je prejel za laški ržing diplom, srebrno medaljo in 2.000 din nagrade; Anton Pečarič iz Draščev za belo mešano vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; Trsnica in drvesnica Metlika za mešano belo vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; vinarški odsek KZ Metlika za belo mešano vino diplom, srebrno medaljo in 1.500 din; Jože Plešec iz Zeleznikov za črno vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; vinarški odsek KZ Metlika za črno vino diplom, srebrno medaljo in 2.000 din; kmetijska zadr. Suhor za žganje-slivovko, diplom in srebrno medaljo; Anton Pečarič iz Draščev za modro frankinjo, diplom, srebrno medaljo in 1.500 din.

## Bronaste medalje so prejeli

Za bela vina: Miha Muc, Vičiči; Martin Plut, Vičiči; Jože Pečarič, Curile, Janko Gornik, Gabrovce; Jože Nemanč, Božakovo; Janko Kozjan, Božakovo; Anton Cjnar, Križevska vas; Niko Pečarič, Draščiči; Anton Oberman, Draščiči; Anton Prus, Krmačina; Anton Kastelic, Krmačina; Rudi Stefančič, Draščiči; Anton Kočevar, Božakovo; Ivan Kobe, Zelebej; Jože Guštin, Draščiči; Ivan Kastelic, Draščiči; Anton Simončič, Draščiči; Mirko Trampuž, Metlika; Janko Pečarič, Curile; Franec Slobodnik, Slamna vas; Anton Mavretič, Boldraž; Jože Kozjan, Božakovo; Karel Steznar, Metlika; Alojzij Slane, Slamna vas; Bara Guštin, Draščiči; Stanko Nemanč, Grabrovec; Anton Vukšinič, Grabrovec; Jože Le-

in po 500 din nagrade: Anton Rajk, Bojanja vas, Janko Škof, Suhor in Marko Stefančič iz Križevske vasi.

## Nagrade za plemensko živino in ostalo sodelovanje

Za razstavljeno plemensko živino so prejeli diplome in nagrade: Jože Slane iz Berčic za kravo Cito diplom in 3.000 din; Trsnica in drvesnica Metlika za kravo Siva diplom in 2.500 din; Jože Bajuk iz Draščev za telico Riža diplom in 2.500 din; Jože Bajuk iz Curil za kravo Miška diplom in 2.000 din; Jože Bajuk za telico Murka diplom in 2.000 din; Zarko Mežnaršič za telico Jera diplom in 1.500 din. Kmetijsko poselstvo LOG in Drvesnica ter Trsnica Metlika sta dobili diplomi za priznane živino.



8 kmetijske razstave v Metliki (Foto Fabjančič, Metlika)

šane, Božakovo; Anton Nemanč, Draščiči; Franc Pezdire, Draščiči; Anton Bajuk, Draščiči; Anton Starešinič, Draščiči; Jože Simončič, Draščiči; Marija Slobodnik, Vičiči; in Franc Krasovec, Lokvica.

Za črna vina so prejeli bronaste medalje: Anton Vukšinič, Križevska vas; Anton Oberman, Draščiči; Anton Bučar, Draščiči; Anton Plut, Draščiči; Jože Bajuk, Draščiči; in Jože Simončič, Draščiči. Za modro frankinjo je prejel bronasto medaljo Anton Črnogelj iz Grabovca, prav tako pa tudi Marko Nemanč iz Draščev za burgundec, Stanko Nemanč iz Grabovca za žganje-slivovko in Trsnica ter drvesnica Metlika za sadno mešano žganje.

Za razstavljene predmete iz čebelarstva so prejeli diplome

Poleg navedenih so dobili diplome kot priznanje za sodelovanje na razstavi, za raz-

## ZANIMIVOSTI

### Zagrebčani pa mleko in voda

Zagreb je veliko mesto in po trošni na dan tudi okrog 70 tisoč litrov mleka. Mestna mlekarna uspe da na trg komaj 20 — 25 tisoč litrov mleka, ostalih 40 tisoč pa ga prinese mlekarji iz okolice — »kantari« ali »pokučarici«, ker ga raznašajo strankam na dom. Tega mleka seveda ni mogoče kontrolirati tako, kakor mleko Mestne mlekarne, vendar so analize pokazale zanimivo stvar. V teh 40.000 litrih mleka, ki ga vsako jutro prinese v Zagreb pravcarke kolone »kantarijev«, je mleka le 32.000 litrov, 8000 litrov je pa v njem vode. To mleko je dražje, ker ga dobijo stranke na dom, »kantarije« pa tudi nimajo nobene posebne režije — 40 — 50 din liter. Račun pokaže, da Zagrebčani plačajo na dan za vodo, ki je v tem mleku, 320.000 din, na leto pa 120 milijonov.

### Žalosten lovski plen

Ljubiteljev lova je tudi v Ameriki veliko. Žal pa večkrat poleg divjačine pada tudi precej lovcev. Tako je bilo letos že v začetku lovske sezone v Michiganu ubitih kar sedem lovcev, ki so šli na srnjake. V Ohio so bili prvi dan mrtvi trije lovci, eden od teh od kapi.

### Krojaški rekord

Časopisi so bili poročali o krojačju Mati Džidarju, ki je napravil možko obleko iz 2,05 cm blaga. Njegov rekord je pa sedaj potolkel Josip Vignjevič, krojač v Zadru. »Odičil sem se, da pobijem Džidarjev rekord. Kupil sem 194 cm blaga, širine 154 cm in naredil možko obleko št. 48. Ko sem obleko končal, sem

stavljene predmete, za uspešno organizacijo dejavnosti in podobno še: Trsnica in drvesnica Metlika kot celota; Kmetijsko poselstvo LOG Metlika, kot celota; Kmetijska delovna zadruga Griblje za razstavljeno kmetijsko pridelke; »GOSAD« Novo mesto za razstavljeno zdravilna zelišča; Lekarna Metlika za razstavljeno zdravilna sredstva; Kmetijsko gospodinjstvo šola Gradac za razstavljeno vloženo sadje, sadne sokove in zelenjavo; kmetijska zadruga Suhor kot celota; živinorejski odsek kmetij, zadruga Metlika; čebelarški odsek KZ Metlika; vinarški in sadjarski odsek KZ Metlika; mlekarna KZ Metlika; Elvira Pahor za razstavljeno ročno dela; Martin Brodarč, predsednik upravnega odbora KZ Metlika za prizadevanje pri organizaciji razstave; Kmetijska zadruga Metlika kot celota; Anton Vrančar iz Bojanje vasi za razstavljeno zdravilna zelišča in revirno gozdno nadzorstvo Metlika za gozdarsko razstavo.

Vsi navedeni razstavljalci so poleg diplom, medalj in nagrad prejeli še po eno knjigo »Kmetijski teden v Beli krajini«. Da je kmetijska razstava v Metliki tako lepo uspela, imajo poleg razstavljalcev velike zasluže še Okrajna zadruga zveza za Novo mesto, kmetijska šola na Grmu, »Gosad« Novo mesto, Agrotehnik Ljubljana, Kmetijska knjiga Ljubljana, Trsnica in drvesnica Metlika, KZ Metlika, Kmetijsko gospodinjstvo šola Gradac, vse zadruga iz občine Metlika, KDZ Griblje, Lekarna Metlika, zlasti pa tudi občinski ljudski odbor s predsednikom Jakličevim na čelu, ki je nudil vso strokovno in organizacijsko pomoč, kot tudi vsi ostali, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi razstave. Po-budo za to razstavo je dal predsednik in upravni odbor KZ Metlika.

V velikem danskem potniškem letalu je bilo več potnikov, med njimi tudi neka žena s štiriletno hčerko Marijo in 18-mesečno Ingrid. Ko je letalo letelo nad Skagerakom, je mali Mariji postalo slabo. Z njo sta se začeli ukvarjati mati in stjuardesa (strežnica v letalu). Tadaš je Ingrid prišla mamino torbico, vzela iz nje pilule za spanje in jih precej pogoltnila. Krič matere je potnik opozoril na nesrečo. Obvestili so posadko letala in telegrafist je javil na najbližje letališče, naj bo pripravljen rešilni voz. Pilot je do skrajne meje povečal hitrost in pristal na letališču Aalborg. Deklico so prepeljali v bolnišnico, kjer so ji izpraznili želodec in nujili prvo pomoč. Zdravnik, ki je malo Ingrid rešil, je dejal pilotu:

»Vozili ste pet minut hitreje od smrti. Kajti le pet minut kasneje, pa bi otroka ne mogli rešiti.«

## „Kajuhovi“ v Novem mestu in Črnomlju

Svet Svobode in prosvetnih društev novomeškega okraja je organiziral gostovanje znanega in kvalitetnega harmonikarskega zboru »Kajuhovi« in »Kajuhovi« iz Ljubljane. Harmonikarji bodo nastopili v soboto 14. januarja ob 16.



uri v Pionirjevi dvorani v Brsljuni, zvečer ob 20. uri pa v dvorani Doma ljudske prosvete v Novem mestu, v Črnomlju pa bodo gostovali v nedeljo 15. januarja. »Kajuhovi« harmonikarji so bili lani novembra na povabilo nemških sindikatov na daljši koncertni turneji v Zapadni Nemčiji. Nastopili so v Solingenju, Opladenju, Remscheidu, Leverkusenju, Kölnu, Bonniju in drugod. Navedbe prisrčno so bili sprejeti na naši ambas-

adi. Harmonikarji so goste tako navdušili, da so se sicer resni in zadržani diplomati zgornji v krog in zaplesali nekaj kot, ki so jih »Kajuhovi« dodali. O uspešnih nastopih ljubljanskih harmonikarjev v tujini govorijo tudi kritike tujih časopisov. Tako je dnevnik Rheinische Post 19. novembra 1955 pisal: »Devet mojstrov akordeona sestavlja skupino, ki je prišla iz Jugoslavije in ki jo je vodil kras-

Sofer Jože, ki dnevno prevaja s kamionom cvetk vinarske zadruga je zapazil v svežem snegu sledove divjega prašiča, ki je na dveh krajih prečkal cesto. Jože ni več držal. Ustavil je kamion in se pogledal, kam vodi sled. Mrcina jo je mahnila proti krki, kot da hoče prepla-

### Najtežji in najlažji

Berlinčani imajo someščana, ki je težak 168 kg. Imajo pa tudi drugega, Werner se piše, ki je visok komaj 98 cm, težak pa 10 kg. Sedaj sta se oba domenila in bosta prepevala vse svet. To bo vsekakor atrakcija, ki jima bo tudi »vrgla«.

### »Pet minut hitreje ko smrt...«

Po končanem pogonu smo ugotovili, da je prašič s tem lov-jav-  
vati reko in jo ucvreli v Opatov goro. Štetinarju pa se je zdel voda menda premrzla, zato je zavil nazaj v Krakovo.

Jože se je vrnil z vožnje že predpoldan. Hitro je ukrenil vse potrebno za pogon. Že ob 13. uri smo trije, z lovsko bojevitostjo dobro založeni lovci odkorakali



po merjaščev sledi. Toda v gozdu je zmanjkalo snega in sledu. Pa ne popolnoma. V gozdu, nepretrgno gromlje je vodila sled. Toda ni mogoče, da bi se prašič ustavil v tako majhnih goščah, v kateri je samo nekaj starih vrh, ki nudijo za točišče divjemu mačku. Ko smo odkrili še svežo sled mačka, se je razvila strokovna debata. Kaj če ni to »prašič«, ki ga zasledujemo? Ne, je odločno zavrnil Jože in zatrjeval, da dobro ve, da je prašič parkljasta divjad, maček pa ima tace.

Kmalu smo na naše veselje ugotovili, da je prašič čisto blizu nas in lahko poslušna naša strokovna razglabljanja. Bojni načrt je bil hitro napravljen. Z Jožetom se postaviva na stojišči, Ivanu pa naročiva, da mirno potihno zbudi in napoti kamor je treba. Kaj kmalu jo je prašič res čisto mirno primahal na 20 korakov do Jožeta in mu menda še želel dober pogled. Trije zaporedni strelji so pretrgali gozdno tišino. Prašič pa se je elegantno obrnil in po goščavi odšel proti Ivanu. Ta je iz ne vem kakšnih razlogov prenenil hitrost štetinarja in poslal strel daleč pred njegov rilec. Menda si je mislil; kaj če se posast zakadi vame? Sigurnost je sigurnost!

Po končanem pogonu smo ugotovili, da je prašič s tem lov-jav-

skim žegnom lepo nadaljeval svojo pot. Naša pot nazaj proti domu je bila dolga, vendar prekratka, da bi lahko končali razpravo o prašiču, o učinku lovskih pušk in o stotinah raznih vzrokov za neuspeh. Debatu se je nadaljevala zvečer na lovskem posvetu, ki ga je sklical Stefan. Govorili smo vsi, poslušal pa nihče, le Stefan je od časa do časa rekel svoj »Ja, ja, saj sem vedel, kaj se bo zgodilo«.

Ivan G. pa še ponoči ni mogel spati. V sanjah ga je zbudi prašič, ki se je kot velika črna pošast valil proti njemu. Skočil je s postelje, zbudi se nas ostale in nadaljevali smo lov. Tokrat je prevzel operativno vodstvo Milan upajoč, da prašiča že držimo za rep. Pa spet ni bilo nič. Naš podvig se je končal skoraj tragično. Namesto prašiča smo dobili polne škornje mrle vode, ki je sicer blagodejno vplivala na našo lovsko razgretost. Tudi Ivan, ki je imel gojzice, je bil deležen vode, saj je nekajkrat krepko stopil do kolena globoko v krakovske mineralne vrelece...

T. F.

## OKROGLE

### AVSTRIJSKI OREL

Miha s Kukovca je za časa avstrijske monarhije prišel na sodišče. Na steni je visel dvoglavi orol s krono in Miha se je ves z gledal vanj. »Kaj pa tako gledate v krono njegovega kraljevskega in cesarskega veličanstva Avstrije in Ogrske?« ga je vprašal sodnik.

»O, premisslam, koliko je tale ptič pozobal kranjskih piščancev,« je odgovoril Miha.

### VIHAR NA OBZORJU

Mladi soprog je prišel na postajo čakati ženo. Pripelje vlak, žena izstopi, z njo pa tudi mati. »Kaj ti nisem brzojavila, da priidi sama, brez tašče?« je mladi mož poše-petal ženi. »Oh,« je posepetala žena nazaj, »saj ravno o tem se hoče mati pomeniti s teboj — brala je namreč brzojav.«

### NESPORAZUM

Oče Matic je v Ljubljani obiskal sina in njegovo družino za rojstni dan. Zbranih je bilo več gostov in med pomenki so prišli tudi na leta. »No, oče Matic,« pravi neka starejša dama, »koliko let bi vi meni dali?«

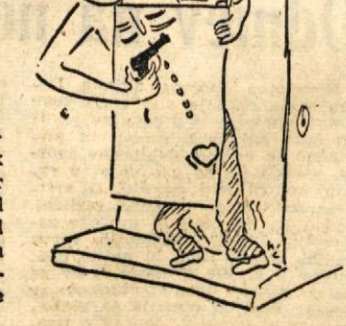
»Eh, sirota, kaj ti jih bom dalaj, saj jih imaš že tako preveč,« je odgovoril Matic.

### NOVOLETTA

»No, Janez, kako si kaj dočkal novo leto?«  
»Eh, slabo, ko so ljudje tako brezobzirni! Ko so vroti jutru odhajali iz kavarn in gostiln, so ti zlodji kar po meni hodili.«

### PRED ODLICNIM TRENTOM

Tako in podobno ocenjuje tuji tisk gostovanje »Kajuhovi« harmonikarjev. Zbor se je z veseljem odzval vabilu novomeškega Sveta Svobode in prosvetnih društev, zato nikar ne zamudite koncertov v Novem mestu in Črnomlju! — Tudi vanj bodo ostali umetniški harmonike v nepozabnem spominu!



### Ruski balet je pogosti v katedrali

Dekan iz Canterburyja v Angliji Hewlett Johnson je velik prijatelj Sovjetske zveze, kjer je živel delj časa in o tem izdal knjigo. Ko je nedavno gostoval v Angliji ruski balet, je dekan priredil članom baleta prijateljski večer v katedrali. Balet je štel 90 članov.

brati, toda zaman. Prsti so bili belci ko sneg in trdi ko drevni klini. Spomnil sem se očetovega nasveta in jih začel drgniti ob sneg. Zdaj so začeli postajati rdečkasti, in končno so krvavo zardeli, da me je peklo, ko da bi jih vtrkali v zenjavo. Recept je pomagal.

Hotel sem še malo počivati, toda ... Zmotil sem me razjarjeni sovražniki, ki so jaza ovinkovali proti meni, ne da bi streljali. Pohlevno sem se skril v gozd. Kaj naj bi sicer storil? Boriti se nisem imel s čim. Prazno orožje je namreč vedno muhasto.

Muhasta pa nista bila Dečja gora in Svinjski hrib, od koder je nenadoma zaropotal proti mojim preganjalcem. Ucvrli so jo nazaj proti Lazini, pa od tam odgovorili z mitraljezi in raketami! Vrag vedi, kaj se jim je moralo v bericah, da so streljali z raketami?

Potem sem se pridružil patrulji tretje čete. Skupno smo še pazljivo prisluhnili rezkemu srečanju na Dečji gori. To je vendar glas mitraljeza iz prve čete!

Naprotili smo se tja. Borci so nas sprejeli z velikim »čudenjem in veseljem, komandant bataljona pa je medtem poslal proti Smuki patruljo, da pripelje semkaj tudi trenje četu.



## KUD »Slame« se ne ozira na blebatače

Lani februarja je bilo pri Sv. Gregorju ustanovljeno KUD »Slame«, ki šteje okoli 100 članov. Mlado in agilno društvo je začelo s pomočjo KZ in prebivalcev avgusta obnavljati v zadnji vojni porušeno dvorano. Dela so lepo napredovala in za novo leto so dvorano odprli. To pa nekaterim reakcionarnim-klerskimi ljudem ni po volji. Začeli so govoriti, češ kaj je

potrebna tako lepa dvorana v tako hribovskem kraju in še mnogo drugih stvari so našli, da bi preprečili daljnje delo. Posebno pa jim ni bila po volji zabavna komedija, ki so jo člani društva naštevali in se z njo predstavili občinstvu: »Razdor med zakonci«. Vsem takim, ki mislijo uveljavljati svoj vpliv, pa so člani društva pokazali, da so za kulturni napredek svojega kraja. Nova ljeno opremljena dvorana pa bo služila slovenskim prebivalcem za igre in ostale prireditve ter za množično sestajanje. Šolska mladina in ostali jo bodo v zimskih mesecih lahko uporabili za fizikalne prireditve.

### OBVESTILO

Svoje rojakov v inozemstvu in druge obveščamo, da lahko dobe izseljenjski koledar za leto 1956 tudi v uredništvu Dolenjskega lista.

## V KREMPLJAH GRABEŽLJIVE SMRTI

(Odlomek iz knjige Jožeta Štoka-Korotana JEKLENA PEST)

Odlotili smo se za drugo — za prvo!

Za trenutek nas je prikoval sovražni udar v zaklone. Prepričan sem bil, da ni bilo v sovražnem taboru vojaka, ki ne bi streljal, s čimerkoli je bil razpolagal. Pokopališče je bilo podobno raztrganemu rešet, ozračje nad nami je bilo polno telesa in svinca. To je trajalo približno eno minuto, nato pa je, kot bi odrezal vse utihnilo. Iz sovražnih grl so zadonel strašni klici: »Hura, v napad!« — »Sturm, vorwärts!« — »Hura, na bando!« — »Koč puške, hvataj živle!« — »Koliž rdeče komuniste!«

Pognali so se proti cerkvi. Kar pet obročev jih je bilo. Razen orožja so nesli nekateri s seboj lestve. Prilomili so jih na zidove in plezali na pokopališče. Po stopnicah se je pre-privala pravcata bela procesija. Bilo je nekaj strašnega. Zdalj je prišla vrsta na nas! Z mitraljezom, ki je onemo-

gel in ozeben vlekla za sabo prazno strojno, in telefonski strom, ki je prav tako tiščal v roki prazno brzostrelko padlega tovariša, smo se pognali proti Lazini, kjer sovražnik še ni plezal na zidove.

Ranjenemu mitraljezu je — še zdaj ne vem kako — uspelo izmotati se iz gneče in prebiti se proti Smuki. Toda tam daleč ga je ujela sovražna krogla in mu prebila srce! Telefonista je Nemec zagrabil za rokav, belogardist pa za telefon, ki mu je visel čez ramo; fant se jima je izpulil iz rok, skočil čez zid in se tako rešil krempljev krvave bratovščine. V sovražniko-vih rokah sta ostala le telefon in pol rokava.

Meni na prvi mah ni uspelo, da bi se prebil iz obroča. Padel sem v zanko — skupina belogardistov je planila name iz-pod zvonika in me surovo po-drla na tla. Ze me je zgrabilo vrag vedi koliko rok. Malo je manjkalo, da me čisto raztr-

gali. Toda sunkovito sem skočil pokonci, čeprav so me še vedno držale sovražne roke, in se trdno postavil na noge. In tedaj me je izdala na rokavu prišita živordeča položajna značka.

»Živjot! Komandanta smo ujeli! Huraaa! ...« so vpili belogardisti kakor podivjane zverine.

Skoraj so ponoreli od veselja. Vse živo jih je bilo okrog mene. Objemali so me, metali kape v zrak, vzklíkali, rjovelili ...

»To bo pojedina!« je nekdo vzklíkal z zoprnim glasom.

»Oženil ga bomo!« je dodal drugi. Nihče pa se ni domislil, da bi me razorožili. Pozabili so! Vsa moja sreča!

Obšla me je vročina, ko da mi je zavrela dolejš tako hladna kri. Pa že me je spreletela mrzlica, ko da sem med skalami ledu zamrznjen. Takí in podobni občut-ki so se menjavali z bliskovito naglico, tako hitro, da človek ni-ti misliti ne more.

Stal sem navidez tako brezskrbno in hladnokrvno, ko da se me vse to ne tiče, ko da mi ni mar usode, tako flegmatično, ko da dobri volji švejsk, ki se ni nikdar ničesar bal. V resnici pa so bile tiste sekunde grozne, neiz-rekljivo strašne. Razmišljal sem s tako naglico, da mi je hotelo raz-gnat glavo.

Kako se otresti krempljev, kako kljubovati smrtnemu prijemu? Ali naj si vzamem življenje — toda kako? Ali naj tvegam proboj k našim — toda kako?

Se vedno pa sem kleno držal v desnici s tremi patroni. napol-njeno parabolo, v levi pa s po-slednjim tromblonom nabito pi-stolo, prepričan, da bo to dovolj za zadnje dejanje.

Odlotil sem prav v trenutku, ko je po stopnicah proti cerkvi prišel mršav domobranski kapetan ter jezno zarlil:

»Razorožite ga! Tepci neumni!« Zdalj so tudi sovražni kremplji popustili, okrog deset »tepcev« pa je hotelo zgrabiti za »tepe-je orožje. Toda zaman! Takrat sem dokaj preprosto in spretno v gležnju dvignil pesti in sprožil oba petelinčka hkrati. Z desno sem proti nadebudnemu oficirju poslal poslednja zrna iz parabole, z levo pa iz raketne pištole spustil tromblon, ki se je raztre-

ščil v gruči belčkov, povohal njihovo kri in raznesel po zraku nekaj cunj in mesa.

»Ta—ta—ta« in »tresk« — to je bilo vse in hkrati dovolj. Nastala je zmeda. Mnogi belogardisti si trenutno niso mogli razjasniti, od kod ta pošastna eksplozija. Nekateri iz strahu, drugi pa iz navade so teledbili na tla. In tedaj se mi je nasmehnila priložnost za pobjeg pred smr-tjo.

Izkoristil sem trenutno zmedo in se pognal do obzidja, pa s skokom čezenj poštno teledbil v kotanjo na trda kraška tla. Za-vozljal strašnega ognja sovražnih mitraljezov, brzostrelk in pušk se seveda nisem otipaval. V hipu sem bil na nogah. Ko jelen sem se pognal proti Svinjskemu vrhu. Drvel sem po brezdatnem terenu, se spotikal in padal na glavo pa spet na zadnjo plat, se zakolenat na desno pa spet zarlil na levo, dokler nisem dosegel naj-bližjega gozda. Šele tedaj sem se ogledal. Uh, kolikokrat sem imel preluknjano obleko, medtem ko mi svinčene kože le niso navede.

In tam pri gozdu, med svin-skim vrhom in Dečjo goro, ko sem se že počivil v naravnem, so mi od-povedale roke in noge. Zrnil sem na tla. Pištole sta se mi izmuznili iz prijema ozebljenih prstov. Hotel sem ju po-

»Veš, če ne bi zaplenili mu-nicije in bomb, ne bi dolgo vd-ržali!« Pripovedoval mi je še o srditi borbi, ki se je v glavnem bila zavoljo zgubljenih belogardističnih minometov. Nato sva sedla na star hloď ter se pogo-varjala o preživetem spopadu.

»V tako kritični in zagonetni situaciji še svoj živ dan nisem bil,« mi je razlagal Edvard. »Da-nes jih je bilo res ko lista in trave. Požrli bi nas lahko. Kje so se le vraga vzeli, ošja! Pa kako so bili pijani in besni. Da-nes je jurila na nas alkohol, saj so bili vsi po vrsti pijani. Da smo bili izdani tega niti naj-njani ne dvomim. Le kdo je ti-ti »zdajalec?«

Potem sem še jaz na kratko povedal svojo zgodbo in zaklju-čil: »Vidiš, tako je tovariš ko-mandant. Včasih človek pobegne, četudi ga že »Marilda« drži za vrat. Nikdar ne smeš upupati. Kaj več, naključje je »šudna stvar!«

Da bi javil štabu brigade o borbi, sem sedel na municijski zaboč ter napisal kratko poroč-lo, ki ga je kurir odnesel na Vrh. Komandant bataljona pa je med-tem poslal proti Smuki patruljo, da pripelje semkaj tudi trenje četu.